

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 17 Şubat 2021
Sayı : 1606

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/7/2008 tarihli 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçeleri ilişiktedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 12.02.2021

Jale Nur Süllü

Eskişehir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- İlgileri
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	19 Şubat 2021
Esas No:	2/3395

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BŞK. LİSİ
17 Şubat 2021
Numara

17 Şubat 2021 781007

GENEL GEREKÇE

Sosyo-kültürel ve teknolojik gelişmelerle yerleşim yerlerinde yaşayanların toplumsal yaşamında hızlı bir değişim yaşanmış, vatandaşların gereksinimleri de çeşitlenmiştir. Bu değişimlere koşut olarak, süreçte yerel yönetimlerin hizmetleri de klasik belediyeçilik olarak bilinen yol, su, elektrik gibi altyapı sorunları, ulaşım, çöp toplama gibi hizmetlerin dışına çıkarak çeşitlilik göstermeye başlamıştır. Klasik belediyeçilik anlayışının dışında yürütülen kentsel hizmetler, belediyelerin sorumluluğunu büyük oranda artırmıştır. Ayrıca, güncellenen İl Özel İdaresi Kanunu, Belediye Kanunu ve Büyükşehir Belediye Kanunu ile belediyelere yeni görevler yüklenmiştir. Ancak, artan sorunlar ve sorumluluklar karşısında, mevcut görev, yetki ve mali kaynaklar yetersiz kalmış, gerekli yasal ve yapısal değişiklikler, yaşanan değişime aynı oranda ayak uyduramamışlardır. Özellikle, belediyelerin artan sorumluluklarına koşut olarak, reel bir gelir artışı elde edilecek yasal düzenlemeler yeterince yapılamamıştır.

26/05/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun, 29/05/1981 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girişinin üzerinden 40 yıl geçmiştir. Yürürlüğe girişinden bu yana geçen 40 yıl içinde, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda öz gelirler, vergiler, harçlar ve harcamalara katılma paylarını düzenleyen maddeler günümüz koşullarının gerisinde kalmıştır. Belediye gelirlerinin, yeni teknolojik gelişmeler ve vatandaşların kullanım alışkanlıklarını da içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda düzenlenen belediye gelirlerinde haberleşmeden alınan %1 oranında haberleşme vergisi, vatandaşların kullanım alışkanlıklarının değişmesi nedeniyle belediye gelirlerinin azalmasına yol açmıştır. Zira, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Vergilerin düzenlendiği, 5. Bölümünde yer alan haberleşme vergisi, Posta Telgraf Telefon İşletmesi tarafında tahsil edilen telefon, teleks, faksimili ve data ücretlerini kapsamaktadır. Mevcut teknolojik gelişmeler doğrultusunda, vatandaşların kullanım alışkanlıklarının büyük ölçüde değiştiği görülmektedir. Günümüz koşullarındaki teknolojik çeşitlenmelerle sabit telefon, faks ve teleks kullanımlarının gitgide azaldığı, bunların yerine haberleşme tercihlerinin mobil telefonlara ve internet kullanımına yöneldiği görülmektedir. Konut ve iş yerlerindeki sabit telefon, faks aboneliklerinin iptal edildiği

sabit hat olarak tutulsa bile, kullanımlarının azaldığı bilinen bir gerçektir. Bu da bir yandan, Posta Telefon ve Telgraf idaresinin sabit hat abonelikleri tahsilatlarında azalmaya yol açarken, diğer yandan 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda düzenlenen belediye gelirlerinde haberleşmeden alınan %1 oranında haberleşme vergisinde de azalmaya neden olmaktadır.

Günümüzdeki teknolojik gelişmeler ve değişen kullanım alışkanlıkları göz önünde bulundurulduğunda, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda Haberleşme Vergisi başlığında yer alan maddelerin mobil cep telefonları ve internet abonelik ücretlerini kapsamadığı görülmektedir. Oysaki, mobil cep telefonları ve internet sağlayıcıları abonelerine hizmet sunarken belediyelerin alt yapı olanaklarından yararlanmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu 15. Maddesinde 12.11.2012 tarihinde 6360 sayılı Kanunun 18. maddesi ile yapılan *"Belediye mücavir alan sınırları içerisinde 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata göre kuruluş izni verilen alanda tesis edilecek elektronik haberleşme istasyonlarına kent ve yapı estetiği ile elektronik haberleşme hizmetinin gerekleri dikkate alınarak ücret karşılığında yer seçim belgesi vermek maddesi ile düzenlendiği üzere bir kereye özgü yer seçim belgesi karşılığında ücret alabilmektedir."* değişikliği gereği, belediyelerin sadece yer seçim belgesi karşılığında ve bir kereye özgü ücret aldığı anlaşılmaktadır. Bunun esasları da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından çıkarılan, "Elektronik Haberleşme İstasyonlarına Yer Seçim Belgesinin Verilmesi ve Ücretlerinin Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik" ile düzenlenmekte ve belediyeler yönetmelikte geçen sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan baz istasyonları ve radyolink istasyonlarının ortak adı olarak geçen elektronik haberleşme istasyonuna yer seçim belgesi karşılığında ücret alabilmektedir.

Kullanımı her geçen gün artan mobil telefon ve internetin, belediyelerin alt yapı olanaklarının kullanımı ile vatandaşla ulaşması mümkün olurken bir kereye özgü alınan elektronik haberleşme istasyonu yer seçim belgesi ile belediye geliri sınırlı kalmaktadır.

Elektronik haberleşme aygıtları olarak mobil telefon ve internet kullanıcılarından alınan verginin toplumda deprem vergisi olarak bilinen Özel İletişim Vergisi adı altında

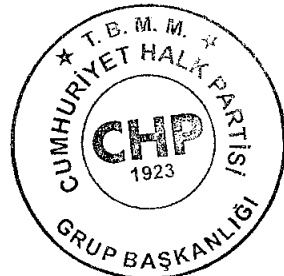

Vergisi Kanunu'nun Üçüncü Bölümünde Özel iletişim Vergisi ve Şans Oyunları başlığı altında yer alan 39. maddesinde düzenlendiği görülmektedir. Bu bölümün başlığı "PTT Hizmetleri Vergisi" iken, 25/12/2003 tarihli ve 5035 sayılı Kanunun 45 inci maddesiyle "Özel İletişim Vergisi ve Şans Oyunları Vergisi" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. Dolayısıyla Gider Vergisi Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirilen tahsilat genel bütçe gelirleri içinde 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun kapsamında bir bütün olarak dağılıma dahil olmaktadır. Yukarıda da açıklandığı üzere, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda Haberleşme Vergisi başlığında yer alan maddelerin, mobil cep telefonları ve internet abonelik ücretlerini kapsamadığı, dolayısıyla belediyelerin direk olarak kendi payına düşen haberleşme vergisi payının azaldığı, ancak Özel İletişim Vergisi olarak dağıtımına giren payın buna denk gelmediği anlaşılmaktadır.

Üstelik, 29.01.2021 tarihli 3469 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile her türlü mobil elektronik haberleşme, radyo ve televizyon yayınları, kablolu-kablosuz internet servis sağlayıcılığı hizmetlerinden alınan yüzde 7,5 oranındaki Özel İletişim Vergisi yüzde 10'a çıkarılmıştır.

Teklif edilen kanun değişikliği ile Özel İletişim Vergisinin yüzde 10'nun 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun uyarınca belediyelere ayrıca aktarılması amaçlanmaktadır. Böylece, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda Haberleşme Vergisi kapsamındaki sabit telefon ve faks kullanımlarının düşmesiyle belediye gelirlerindeki azalma telafi edilmiş olacaktır. Ayrıca son aylarda özellikle, belediyelere aktarılan payların kesintiye uğraması da bir nebze de olsa telef edilebilecektir. Bu paylarla, belediyelerin vatandaşa ücretsiz internet kullanımı sağlaması gibi, iletişim hizmetlerinin yatırımları için de bir destek sağlanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

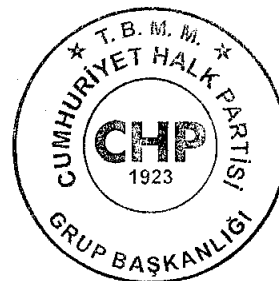

MADDE 1- Teklif ile 6284 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Haberleşme Vergisi başlığı altında yer alan 29. Maddesinde düzenlenen Posta Telgraf Telefon İşletmesi tarafında tahsil edilen telefon, teleks, faksimili ve data ücretlerinin, vatandaşların iletişim ihtiyaçlarının farklı teknolojik tercihlere yönelmesi ile belediye gelirlerinde oluşan azalmanın telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Günümüz koşullarında mevcut teknolojik gelişmeler doğrultusunda sabit telefon, faks ve teleks kullanımlarının gitgide azaldığı, bunların yerine haberleşme tercihlerinin mobil telefonlara ve internet kullanımına yöneldiği görülmektedir. Bu tercih yönünde de iptal ettirilen sabit telefon ve faks abonelikleri belediye gelirlerinde haberleşme vergisi adı altında alınan belediye gelirlerinde azalmaya yol açmaktadır. Kullanımı azalarak iptal edilen aboneliklerin yerine tercihlerin mobil telefon ve internet kullanımına yönelmesine karşın, güncelliğini yitiren Belediye Gelirleri Kanunu'nun 29. Maddesi kapsamında olmayan elektronik haberleşme hizmetlerinin, 2673 sayılı Gider Kanunu'nun 39. Maddesinde özel iletişim vergisi adı altında düzenlendiği görülmektedir. Üstelik, 29.01.2021 tarihli ve 3469 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile her türlü mobil elektronik haberleşme, radyo ve televizyon yayınları, kablolu-kablosuz internet servis sağlayıcılığı hizmetlerinden alınan yüzde 7,5 olan Özel İletişim Vergisi oranının yüzde 10'a çıkarıldığı görülmektedir. Yapılan değişiklik ile Özel İletişim Vergisinin yüzde 10'unun belediyelere ayrıca aktarılması hedeflenmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**İL ÖZEL İDARELERİNE VE BELEDİYELERE GENEL
BÜTÇE VERGİ GELİRLERİNDEN PAY
VERİLMESİ HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1-2/7/2008 tarih ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 2. maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Özel İletişim Vergisinin yüzde 2,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 7,50'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ayrıca ayrılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

